

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vse leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K. — Naročbe brez dopolne naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo. Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.

Poštno-branilnični račun št. 841.652. TELEFON števil. 1157.

Nujen apel.

(Dopis iz trg. krogov.)

Članek, ki ga je prinesla „Slavenska Misao“ in katerega ste vi posneli, je res laskav za voditelje tržaskih Slovanov, a je laskav tudi za vseh nas, ki smo na roko našim voditeljem. Složnost, s katero delujemo mi na tržaskem ozemlju, je res zlata vredna! Kaj bi bilo iz nas, ko bi se bili oprijeli vsiljevanega nam medsebojnega boja?! In kaj bi bilo iz nas, ko bi danes poslušali one, sicer vsega spoštovanja vredne ljudi, ki nam vedno zatrjujejo, da se treba odločiti na desno ali na levo?! Da mi s toli skromnimi sredstvi odbijamo sovražno pritisk, na tem se imamo zahvaliti v prvi vrsti od rodoljubja zahtevanemu složnemu postopanju treznosti naših voditeljev in pa skupni nam žilavosti in vstrajnosti.

Predno pa smo dospeli do tu, kjer se nahajamo sedaj, smo morali res pozabiti vse svoje moralne in čisto tudi fizične sile! Skupnim naporom in železno energijo smo si najprej ustanovili našo matjuško — „Tržasko posojilnico in hranilnico“. Koliko napora je trebalo, predno je ta naš, danes mogočni zavod prišel do sedanjega veljave — ve le oni, ki je kumoval njeni ustanovitvi in ki jo je negoval — do danes! Koliko nezaupanja je trebalo premagati izlasti tudi med našimi boljšimi krogi!! In to nezaupanje so srečno premagale roke, ki vodijo zavod še danes! In koliko je trebalo truda, predno se je nezaupanje spremenilo v obče zaupanje!

Za „Posojilnico“ je vzniknila „Jadranska banka“ — zavod, ki je bil zelo potreben vsem nam Jugoslovanom, a posebno še našim tržaskim premožnejšim slojem. Ta denarni zavod bo načeloval vsem ostalim našim denarnim organizacijam.

V spopolnilo pa se je pred tednom dni ustanovila tu v Trstu „Trgovsko-obrtna zadruga“, ki ima nalogo, podpirati naš trgovsko-obrtni stan in mu pomagati do one veljave, ki jo imajo že trgovci in obrtniki drugod. Sedaj smo v Trstu glede denarnih zavodov dobro preskrbljeni. Sedaj je dolžnost nas vseh, da podpiramo te svoje zavode in da se enkrat za vselej rešimo tujih enakih (ako ne slabših) denarnih zavodov. Kedor ima denar na razpolago, naj ga brez pomisleka nalaga v enem naših denarnih zavodov! In kedor išče posojila, naj se obrača do domačih in ne tujih denarnih zavodov!

Ako se že drugodci zatekajo k našim denarnim zavodom iskaje pri nas, kredita, je v tem več, patrijotično dolžnost nam vsem, da podpiramo edino-le in samo naše denarne zavode. Gotovost, ki jo dajajo tuji denarni zavodi, jo dajajo naši zavodi tudi! Na drugi strani pa zavodi, nahajajoči se v rokah drugodcev, ne obrestujejo nalo-

ženih kapitalov tako visoko, kakor delajo to naši denarni zavodi. Kakor najmlajšo, našo denarno institucijo — vendar pa že stoječo na krepkih nogah — priporočamo torej slovenski javnosti „Trgovsko-obrtno zadrugo v Trstu“. Priporočamo ta zavod vsem tržaskim Slovanom, a posebno še našim trgovcem in obrtnikom. Trgovska šola je potrebna tu najnujnejše — tako nujno, kakor je potrebna ribi voda. To šolo po vdobimo čim bo naša „Trg. obrt. zadruga“ mogla razpolagati s čistim dobičkom, ki bo namenjen za vzdrževanje toli potrebne trgovske, eventualno trgovsko-obrtno šole!

Nadejamo se, da ta naš apel ne naleti na neplodna tla, in to tembolj, ker imam tu srečen slučaj, da so tu vsestranski interesi, ki jih hočemo povspeševati — interesi posamičnikov in naše trgovske in obrtne skupnosti — v popolnem soglasju z interesom naše narodne skupnosti, našim narodnim programom, z našim velikim končnim ciljem, ki je: ohranjenje in utrjenje slovenske pozicije v tem velikem trgovinskem emporiju monarhije. Ni dovolj, ako le napijamo ob navdušenih zdravljah našemu morju, naši „sinji Adriji“, ampak delati moramo tudi na vseh poljih — in ne v zadnji vrsti na trgovsko-gospodarskem polju — za to, da si tudi res pridobimo častno in trdo politično, narodno pozicijo ob tem morju. Potem še le bomo mogli opravičeno napivati — slovanski „sinji Adriji“.

Pismo iz Pariza.

Pariz, dne 20./4./06.

„Pluj v svet!“ Ta deviza pisateljeva mi je bila pred očmi že od nekdaj in že davno se mi je porodila v mirnem srečanju želja, da bi videl in spoznaval tuje kraje, šege, običaje in duševno življenje narodov.

Onega idealnega ognja, ki se ga duša napiva v mladostnih dneh, ko čitamo zgodovinska in druga dela raznih pisateljev, ne, tega ognja ni možno pogasiti nikdar! Zastonj prilivaš vode svojim težko izvedljivim željam — pomirjajo se morda za nekoliko časa, da potem s toliko večjo silo bruhaajo na dan; liki lava iz gorečega vulkana.

„Mit der deutschen Sprache kommt man durch die ganze Welt“, širokoustil se je večkrat naš profesor za nemščino in zgodovino. O da, bi se že prišlo, ako bi ves svet obstojal le iz Nemčije, nekaterih avstrijskih dežel in kake države, ki stoji pod uplivom nemškega moloha. Toda, ako bi človek tukaj v Franciji ne umel drugega, nego nemško, moral bi si v vsakdanjem življenju pomagati samo z miniko, kar gotovo ni posebno prijetno. „V sili medved muhe je“, pravi neki pregovor in tako so tudi Nemci

dinovič — potem je naša stvar več nego gotova. Nastopimo torej takoj na svojo roko!

— Ko so na naši strani Benečani in Bajaziti, se nam ni bati ničesar — je pripomnil Sandalj Hrančič.

— Vaša volja je torej, da čim prej odstopimo od djakovaškega miru? je vprašal kralj Dabiša.

— Odstopimo! so vsklikali vsi jedno-dušno, v en glas.

— Odstopimo! — pravim tudi jaz — je rekel kralj Dabiša — in postavimo se na svoje noge! Jaz, gospoda, bom delal po vaši volji in svoji. Pred vsem dam razglasiti po deželi, da preklicujem obljubo, da po moji smrti Bosna pripade ogrskemu kralju. V isti čas odredim, da se zbereta dve veliki vojski. Za to treba denarja. No žore? — se je obrnil kralj do ravnatelja — brez tebe ne moremo vojevati. Reci nam, more-li naša blagajna vzdrževati dve veliki vojski?...

— Ako nam Venecija pomore — je rekel žore zvito — potem bi se mogli dolgo vojevati.

— Venecija bo pomagala, na tem ni

tukaj tako pohlevne ovčice kakor kak božji volek. Tu se ne šopirijo s svojo ošabnostjo, ki jim je lastna drugod: o ne, ob vsaki priliki so pripravljeni zatajevati tudi svojo narodnost, ako jim tako boljše kaže (vsaj kolikor sem mogel opazovati do sedaj.) V vsej Franciji imajo Nemci samo 1 nemški list, da si jih biva samo v Parizu čez 40.000. In še ta list izhaja enkrat na teden, je štirikrat dražji nego največji francoski dnevnik, ni ne krop ne voda ter se skrbno ogiblje tudi najmanjše besedice proti vladajoči struji.

V prvem času ni možno drugače nego da človek le površno pregleduje zgodovinske in druge spomenike ter se utaplja nehote v burno minuloost, ko so dotične osebe — ki jih ovekovečujejo spomeniki — polne idealnega navdušenja in zveste svojemu prepričanju delovale iz vseh sil za osvoboditev svojega naroda izpod suženjskega jarma, ki jim je žugal uničiti vso njih ekonomsko moč. Rado-voljno so dale domovini na žrtvenik svoje življenje; saj so bile prepričane v dnu svojega srca, da iz te krvi, ki jo prelivajo, vzraste domovini lepa cvetka: procvet, povzdiga, svoboda, enakost in bratstvo!

Da, liberté, egalité, fraternité: te zlate besede, ki jih opazaj na spomenikih, vseh javnih poslopjih in tudi na cerkvah, niso le prazne fraze. Ne, človek tukaj prav čuti in diha njihovo opojno moč. Nikdo te ne nadleguje z vednim izpraševanjem: gdje ti je pašus? Ta uljudnost in francoska postrežljivost tako prijetno delujeta na človeka in to tem bolj, ker se nikjer drugje nima prilike, uživati jo v taki meri! Drugič kaj bolj konkretnega.

—A.

O položaju v Avstriji.

„Konservative Korresp.“ zatrja, da se je ministerski predsednik baron Gautsch povrnil iz Karlovih vari ne le telesno popolnoma okrepčan, ampak tudi poln najboljših nadej glede svojih načrtov. Rečeni vir pa dvomi, da bi bil optimizem Gautschev opravičen. Nasprotstva proti volilni reformi — pravi — se niso nič ublažila med velikonočnimi počitnicami. A poleg tega je vsled dogodkov na Ogrskem rešitev kritičnega ogrskega problema postala akutna. Zato je položaj postal za vlado bolj kompliciran in bolj neprijazen. Naravno je torej, da si baron Gautsch želi, da bi se položaj glede volilne reforme zjasnil čim prej. Da reši situacijo, hoče poskusiti zopet s parlamentariziranjem ministerstva z namenom, da nova vlada vzame volilno reformo v svoj program. Če se to ponesreči, bo neizogibna, ali ministerska, ali parlamentarna kriza.

Z drugih strani pa zatrjujejo, da je preobrat na Ogrskem le zboljšal položaj za barona Gautscha, češ: čim je ogrska vlada vzela

dvoma, a nekoliko zmoremo tudi mi sami! — je nadaljeval. Kakor sem rekel: zbrati hočemo dve vojski. Jedna naj se bo zbirala v Kanavli in s to pojde moj ban Vukčić v Dalmacijo ter vspostavi tam v mojem imenu svojo bansko čast in vlast. Ti gospod Hrvoja, boš na roko svojemu, a vi gospoda Pavelj in Sandalj bosta mu na pomoč. Vi dva sta mu najbližja. Hočete-li gospoda?

— Hočemo, hočemo, svetli kralj! so obljubljali vsi trije.

— Druga vojska naj se zbere v ogrski oblasti, v mestu Doboru. To vojsko bo vodil ban Ivaniš in udre žnjo v dolnjo Slavonijo. S to vojsko bom tudi jaz osebno. Ko bo vse pripravljeno, prenesemo vojno v Šišmanove kraje. Na svidenje gospoda, na polju boja.

Tako se je zvršilo to u s o d n o posvetovanje.

Velikaši Hrvoja Vukčić, Sandalj Hrančič in Pavel Radinovič so začeli živo delati, vsaki v svojem kraju. Bilo jim je lahko delo, ker v Bosni je bilo vse za to, nekateri očitno, drugi na skrivnem, da se čim prej pogazi za Bosno sramotni djakovački mir. Oni, ki so potrdili to žalostno pogodbo, so komaj ča-

volilno reformo v svoj program, mora prihajati to le v prilog Gautschevim namenom za izvedenje volilne reforme.

Tako se križajo mnenja in signatura hipnega položaja je: popolna nejasnost.

Petindvajsetletnica „Ustredne matice šolske“.

V nedeljo so v Pragi slovesno praznovali 25-letnico „Ustredne matice šolske“. Tem povodom se je vršila slavnostna seja, na kateri je bilo prečitano poročilo o delovanju te češke šolske družbe tekom 25 let. Iz poročila je posneti, da je imela „Ustredna matica šolska“ v tej dobi 11,234.750 K prihodkov in 10,825.605 K stroškov. V prvem letu so znašali dohodki 139.570 K, v 10. letu 340.500 K, v 20. letu 467.872 K in 1905 leta 557.000 K. Stroški so v prvem letu znašali 119.600 K, leta 1905 pa 699.788 K. Iz dedščin in ustanov je „Matica“ naložila posebne fondove v znesku 753.000 K. V 25. letih svojega obstanka je „Matica“ ustanovila: 58 otročjih vrtcev (32 na Češkem, 21 na Moravskem, 7 v Šleziji); 82 ljudskih šol (69 na Češkem, 8 na Moravskem, 7 v Šleziji) in slednjič 12 srednjih šol, in sicer 6 gimnazij, 4 realke, 1 trgovsko akademijo in 1 učiteljske; to je skupaj 152 šol, od katerih jih je 53 prešlo v javno upravo in sicer 9 otročjih vrtecev, 35 ljudskih šol in 9 srednjih šol. Za leto 1906 so preračunjeni stroški na 760.000 kron.

Drobne politične vesti.

Državni poslanec Kvekvíč je položil mandat. Iz Zadra poročajo, da je državni poslanec dr. Kvekvíč priobčil izjavo, s katero je položil svoj državnozbornski mandat ter ne namerava več vsprejeti izvolitve.

† Poslanec Krajcovič. V Zagrebu je včeraj umrl bivši sekcijski načelnik in saborski poslanec Krajcovič.

Edvard VII. admiral grškega brodogoja. Iz Aten poročajo, da je kralj Jurij imenoval angleškega kralja Edvarda admiralom grškega brodogoja.

Baron Fejervary poveljnik telesne straže. Budimpeštanski listi poročajo, da nastopi baron Fejervary v kratkem zopet mesto poveljnika ogrske trabantne telesne straže.

Skupščina francoskih škofov. Kakor poročajo iz Pariza, se bo koncem maja vršila skupščina francoskih škofov. Na tej skupščini se bodo škofje posvetovali o stališču, ki naj je zavzamejo nasproti novemu zakonu glede ločitve cerkve od države. Svoj sklep predlože škofje papežu, od katerega je odvisen končni odlok.

Na zagrebškem vseučilišču je bilo v minolem zimskem semestru vpisano

kali prilike, da jo morejo rušiti. V Dalmaciji in Hrvatski so začeli se močnejše dolovati zaupniki hrvatske lige. Na vse strani se je posvetovalo, dogovarjalo rotilo. Dabišin ban Vukčić je namestil svoj tabor na dalmatinski meji, nabiraje vojsko. Od tu je razposlal glasnike po Dalmaciji in Hrvatski, da je obnovejlo njegovo dostojanstvo in oblast v teh krajih. Skoro vse mestne občine po Dalmaciji so se pokorile vlasti bana Vukčića, le Zadar in nekoliko manjih mest po okolici so stala zvesto na strani kralja Šišmana ter so tvorila zvezo proti Bošvraku Dabiši. No, to je bil le slab odpor proti struji, ki je preplavila vso ostalo Dalmacijo in velik del Hrvatske, kjer je hrvatska liga slavila slavje vspeha.

Nikola Gorjanski, ban Dalmacije, Hrvatske in Slavonije, se je ravno mudil v Budimu, na kraljevskem dvoru ob boleštni kraljici Mariji, ko so došle vznemirljive vesti o očitnem gibanju, ki je dvignilo glavo v dalmatinskih in hrvatskih krajih.

— Ha, to so zopet proklete roke zločincev bratov Horvator! — je zaklical mladi ban jezno, razumevši, kaj se godi v njegovi

PODLISTEK.

Prokletstvo.

Zgodovinski roman Avgusta Šence. — Nadaljeval in dovršil I. E. Tomič.

Prevel M. C. Š.

— Zdi se — je rekel Sandalj Hrančič — da je res tako, kakor je razložil gospod škof. Ali na nekaj ne smemo pozabiti. Lahko bi se dogodilo, da kralj Šišman, doznavi, da se pripravljamo nad-enj, odloži vojno na Bajazita (Turka) in da udari na nas z vso silo.

Kralj Dabiša se je nasmehnil.

— Zato je že preskrbljeno — je rekel kralj bolj tihim glasom, imam pismeno obljubo od cesarja Bajazita, da v isti čas, ko bi Šišman udaril na nas, udre on na Ogrsko. Ali to treba držati tajno, gospoda, da nas ne obdolži, da imamo zvezo s Turčinom proti krščanskemu vladarju.

— Ako je tako — je rekel Pavel Ra-

1196 slušatelj, in sicer na bogoslovski fakulteti 116, na juridični 747, na filozofični. 251, na gozdni akademiji 33, in v farmacevtskem tečaju 49. Iz Hrvatske in Slavonije je bil 901 dijak, drugi so bili iz različnih drugih pokrajin.

Sultan bolan. Londonska „Pall Mall Gazette“ poroča iz Carigrada: V zvezi s tem dementijem, se kaže potrjuje vest, da je sultan celo bolan.

Prihodnji konzistorij. Rimska „Tribuna“ poroča, da se bo vršil prihodnji konzistorij koncem meseca maja. Na tem konzistoriju bo baje imenovanih več italijanskih kardinalov.

Domače vesti.

Mestni svet. Jutri, v sredo, ob 11. uri predpoludne bo imel mestni svet sejo, na kateri bodo zapriseženi mestni svetovalci ter se bo potem vršila volitev župana in obeh podžupanov.

Imenovanja. Ces. kr. okrajni komisar Guido Pазze je z Voloske premeščen v Krk; c. kr. okrajni komisar dr. Herman baron Koptinger pa iz Malega Lošinja na Volosko.

Na inšpekcijskem inspektoratu. Včeraj je dospel semkaj na inšpiciranje iz Istre poveljnik 3. vojnega zbora in poveljujoči general v Gradcu FZM vitez Succovaty ter se je nastanil v hotelu Volpich.

„Slovenčeva“ matematika. Sobotni „Slovenec“ piše doslovno: „V vseh treh razredih je letos od 4567 volilcev prišlo volit le 1113 volilcev. To tudi marsikaj pomenja. Sedanjí občinski zastop zastopa ogromno manjšino volilcev“. Izvrstno! Če so torej letošnje volitve v Ljubljani dokazale, da ima narodno-napredna stranka le ogromno manjšino volilcev na svoji strani, potem pa so — po istej „Slovenčevi“ logiki — dokazale, da ima „Slovenec“ v Ljubljani celih 31 pristašev, in da vsi drugi volilci niso v njegovem taboru! Sploh se zdi, da so za „Slovenca“ vsa politična vprašanja postala sami matematični problemi. Le škoda, da ob sestavljanju svojih političnih problemov ne vidi, da se logični zaključki iz govora njegovih števil obračajo tudi proti — „Slovencu“.

Staro poglavje. Prejeli smo: Opetovano se je že povdarjalo na tem mestu, kako nekateri naši trgovci prezirajo svoj materinski jezik; ter da s trgovskimi tvrdkami dosledno dopisujejo v tujem jeziku. Znano mi je več slučajev, ko je naša trdka prejela iz Kranjske naročila v tujem jeziku, katerih pa ni bilo možno čitati, ker so bila pisana v tako spačeni laščini ali nemščini, da ni bilo umeti, kaj oni trgovec zahteva. Večkrat mi je gospodar — da-si Italijan — rekel: „Pišite jim slovenski, bodo lažje umeli“. Sramota od nas, da se puščamo učiti od tujerodcev, kako bi morali spoštovati naš blagolasi materinski jezik! Zakaj ne bi vsaki trgovec dopisoval izključno v slov. jeziku? Če bi vsak storil svojo narodno dolžnost: povzdignil bi se naš ugled, nasprotniki pa bi nas čislali, kakor resen narod in ne bi nas več nazivali se „ščavi“. Marveč bi nas spoštovali in marsikateri — človek bi prišel tako do dobre službe — do kruha. Ze narodnostni čut zahteva od vsakega zavednega Slovenca, da dopisuje jedino v slov. jeziku. V tem smo še daleč za našimi nasprotniki. Marsikdo mi poreče: „Kaj mi pomaga slovenščina, ko je

domovini — ali jaz hočem pogaziti glavo tej stoglavni hidri.

— Samo hitro, Nikola moj! — ga je zaklinjala maščevalna kraljica. Poleti, pogrebi jih z junaško desnico, stri jih, da jim zmanjka glasu in sledi. In ban Nikola je res poletel iz Ogrske v Hrvatsko, gotov, da zarotnike pogazi in muči. Nu, dospelši domov, je osupnil in se skoro preplašil. Povsodi je videl že razvneto in razbrzdano gibanje. Vse se ga je izogibalo. Velikaši so se zapirali v svoje dvore in niso hoteli govoriti z njim. Le po kak zvest pristaš kralja Šišmana je prišel banu Nikoli nasproti, da ga uveri, da skoro vsplapola v jasen plamen dolgo pripravljajoča se in dobro pripravljena zarota.

Ban Nikola Gorjanski je hitel v Budim, kjer je obvestil kralja, da je njegova vlast v hrvatskih deželah omajana do temelja.

— Učvrstimo jo zopet, ban Nikola! — je rekel Šišman, zaupajoči v svojo moč. — To je naša skrb!

(Pride še.)

ne umejo! Če jim pišem v nemščini ali laščini, me bolje postrežejo itd.“ To absolutno ni res. Večina tržaških trgovcev imajo po največ posla s slovanskimi odjemalci. In če jim ti dopisujejo v nemščini oziroma laščini, je to trdkam seveda všeč. Kakor hitro bi pa naši trgovci vršili svojo narodno dolžnost, bi tudi trdke bile prisiljene dopisovati strankam v slov. jeziku! Geslo naših trgovcev bodi: najprej „svoji k svojim“, in če ne moreš dobiti domače trdke, tedaj šele se obračaj do tuje ali nauči jo spoštovati tvoj jezik.

Na noge torej trgovci! Pomnite, da kdor zaničuje se sam, podlaga je ptujčevi peti. Vipavski.

Državne ustanove za obiskovalce obrtnih šol. Za prihodnje šolsko leto razpisuje naučno ministerstvo več državnih ustanov za obiskovalce obrtnih šol. Ustanove znašajo za ljubljansko c. kr. umetno-obrtno strokovno šolo 46 K na mesec in veljajo za vsa učna doba. Te ustanove so osobito tudi namenjene obiskovalcem zimskih kurzov za stavbne obrtnike (zidarje, tesarje in kamnoseke). Prošnje za take ustanove je nasloviti na naučno ministerstvo, vložiti pa jih je najkasneje do 15. maja na ravnateljstvu onega zavoda, v katerega želi prosilec vstopiti. Prošnji morajo biti pridejane naslednje priloge: Krstni list, domovinski list, učno ali delavsko izpričevalo (če se prosilec zglašča za vstop v zimske kurze za stavbne obrtnike), zadnje šolsko izpričevalo in ubožni list. — S tem opozarjamo naše čitatelje na zgoranje ustanove s pristavkom, da vsa potrebna pojasnila v tej stvari daja drage volje ravnateljstvo c. kr. umetno-obrtno strokovne šole v Ljubljani.

Jama „Dimnice“ pri Slivjah. Prejeli smo na naslov tržaške podružnice „Slovenskega planinskega društva“:

Ko se je pred letom našla orjaška podzemeljska jama „Dimnice“ v Slivjah, koliko veselje je zavladalo v našem okrožju in tudi dalje. Koliko je bilo govorjenja, povpraševanja, računov itd.!! Sploh: vsakdo je bil vesel, da se odpre naš kraj širšemu svetu. — Žal pa, da je zadnji čas vse nekam zaspalo. Naj mi slavna podružnica „Sl. plan. društva“ blagoizvoli oprostiti to konstatacijo in to naj mi veruje, da meni ni namen napadati jo, marveč le vspodbuditi in podrezati jo hočem, da se požuri z rešenjem stavljenih si naloge.

Da je ta divna jama prišla v slovenske roke, gre v prvi vrsti zahvala vrlému gosp. Čehu, a vendar tudi tukajšnjim zavednim kmetom, ki so odločno odklanjali vse tuje-narodne ponudbe, in so z veseljem, brez nikakih pogajanj, izročili jamo Slovincem do končne pogodbe. Vsa čast vrlim kmetom! Vsakdo mora pritrčiti temu!

Pridni planinci so sprva pogostoma dohajali sem ter obljudili, da se kar možno najhitreje izvrše vse priprave in priredi vhod v jamo. Bili so tu že inženirji in podjetniki za to delo, tudi načrt je bil že napravljen, vendar do sedaj ni še nič izvršeno ali vsaj pričetno.

Slavno podružnico bi opozorili uljudno, naj se vendar kaj spomni na to. Ve naj, da tukajšnji kmetje, ako vidijo, da je kdo žnjimi, vse radi store ali pomagajo. Edino to zahtevajo, da se uvažujejo tudi njihove skromne želje. Čim pa se mu zameriš, se ti ne sprijazni tako lahko več s teboj, pa ga prepričaj tako ali tako. Uverjen sem, da me slavna podružnica umeje.

Že v naprej si je tukajšnji kmet vihal klobuk ter se veselil bodočega napredka svojih krajev. Pa žal, upalo mu je nekoliko veselja, ker misli, da se mu podrejo vsi njegovi upi. In zakaj? — Čuti je bilo namreč zadnji čas, da hoče trž. podružnica „Slov. plan. društva“ opustiti misel za napravo vhoda v tukajšnjo jamo, ali pa, da bode le varovala, da ne pride v tuje roke. Če je to res, ni prav eno ne drugo. Jaz sodim, da je to najbrže izmišljeno, ali slušati treba in uvaževati ljudstva glas.

Zatorej je slavna podružnica „Slov. plan. društva“ najuljudneje naprošena, naj poskrbi, da se s tem delom vendar enkrat prične, ali pa naj vsaj blagovoli pojasniti vzrok zavlačevanja!

Pripomba uredništva. Mi smo se nemudoma informirali o stvari in smo dobili nastopne avtentične podatke:

Podružnica „Slov. planinskega društva“ je poverila izdelanje vseh načrtov in proračunov znani slovenski stavbeni trdku I. Martelanc in drugi v Barkovljah, ki je uprav mojsterski izvršila svojo nalogo. Načrti

so že izvršeni in tudi že predloženi kompetentni oblasti v odobrenje. Med tem, ko leži ves operat na kompetentnem mestu, se trudi podružnica, da nabere potrebnih sredstev, ki bodo morala biti precej velika. Vse delo bo stalo namreč preko 7000 kron. Čim dospejo doli odobreni načrti, se nemudoma prične z izvrševanjem projektiranih del. Dotlej treba potrpeti. Na vsaki način moremo dati zagotovilo, da se z delom niti za trenotek ne bo odlašalo, v kolikor je odvisno od tržaške podružnice „Slov. planinskega društva“, saj mora biti ravno njej v prvi vrsti ležeče na tem, da jama ostane v slovenskih rokah in da bo otvorena čim prej naši javnosti.

Novo 5% rusko posojilo. Tukajšnja podružnica avstrijskega kreditnega zavoda vsprejema — pooblaščenca za podpisovanje od glavnega zavoda — prijave na to posojilo pod originalnimi pogoji programa, to je po K 88% na K 474 — nominalne vrednosti.

Tujci v Opatiji. Od 1. sept. 1905 do 19. aprila 1906 je prišlo v Opatijo 17.348 oseb. Od 16. do 19. aprila 1906 je priraslo 461 oseb. Dne 19. aprila je bilo navzočih 2726 oseb.

Dalmatinci v Kaliforniji. Zaderski „Narodni List“ piše, da je v San Francisku in v Kaliforniji okoli 50.000 dalmatinskih naseljencev.

Slučaj bolezni otrpenja tilnika v Puli. V Puli so na 10-letnem vajencu Romanu Laku konstatirali bolezen otrpenja tilnika. Bolnika so prenesli v bolnišnico vojne mornarice.

Novo pokopališče v Ljubljani bo prihodnji petek blagoslovljeno ter se dne 1. maja izroči svojemu namenu.

Smrt na delu. Iz Nazirca blizu Drage nam poročajo o nesreči, ki se je zgodila včeraj v jutro v nekem tamošnjem kamenolomu. 30-letni delavec Josip Dariž, doma iz Nazirca, je kopal v kamenolomu skupaj z nekim drugim delavcem. V tem se je pa vtrgala kamenita žila, pod katero je kopal, in nad nesrečnega Dariža se je zvalilo za kakih 10 voz kamenja. Bil je takoj mrtev. Nesrečnik ni bil oženjen. Truplo njegovo je bilo prenešeno v mrtnišnico v Drago, a o dogodku so sporočili okrajnemu sodišču v Kopru.

Darižev tovariš se je pa srečno umaknil in ni se mu zgodilo nič hudega.

Društvene vesti in zabave.

Odbor slov. mladine za prireditve plesa v korist družbe sv. Cirila in Metodija bo imel danes svojo zaključno sejo ob 8. in pol uri zvečer v restavracijski dvorani „Nar. doma“.

Pričakuje se, da se te seje udeleže vsi odborniki tudi širjega odbora.

Novo pevsko društvo pri sv. Jakobu v Trstu! Prejeli smo:

S temi vrsticami stopa novoustanovljeno pevsko društvo „Ilirija“ pred širšo javnost. Poprej pa nekoliko pojasnila slavnemu občinstvu o ustanovitvi tega novega pevskega društva.

Po dolgem pretresavanju in presojevanju sklenil je odbor pevskega zbora bratovščine sv. Cirila in Metodija, da priredi istemu svoja zakonito dovoljena pravila, kakor jih imajo druga pevska društva ter mu dati ime „Ilirija“, katera pravila je visoko c. kr. namestništvo že potrdilo. To se je zgodilo iz dveh zelo tehtnih vzrokov.

1. Pevski zbor bratovščine sv. Cirila in Metodija kakor tak ni imel pravice prirediti veselice, koncertov ter drugih takšnih zabav, ker ni imel svojih lastnih zakonito dovoljenih pravil; ali prirejal je take zabave vsejedno, seveda pod imenom bratovščine sv. Cirila in Metodija, kar se pravzaprav ne vjema s pravilami te poslednje, a posledice temu so bile neprimernosti toliko na strani pevskega zbora, kolikor tudi na strani vodstva bratovščine sv. Cirila in Metodija. Zato se je odbor v sporazumljenju in s privoljenjem vseh pevcev zbora odločil do tega koraka, da tako v prihodnje ne bodo zadrževale več neprimernosti pevskega zbora, ne vodstva bratovščine sv. Cirila in Metodija v Trstu.

2. Da bomo mogli bolj svobodno sodelovati z drugimi društvi na narodnem polju za probujo in procvit našega milega slovenskega naroda, da bo tudi naša „Ilirija“ deležna zavesti, ako enkrat našemu teptanemu narodu zasije solnce boljše bodočnosti, da je tudi ona sodelovala na tem. V cerkvi ostanemo tudi zanaprej pevci bratovščine sv. Cirila in Metodija, kakor je tudi bratsko pevsko društvo

„Zvonimir“, ki poje v cerkvi sv. Vincencija, ter bomo tudi za naprej skrbeli, da se bo slovensko petje po tržaških cerkvah kolikor le možno boljšalo. Ob tej priliki, to je ob njega ustanovitvi, obrača se novo pevsko društvo „Ilirija“ do slavnega občinstva s prošnjo, da mu ohrani še nadalje pod njega novim imenom svoje simpatije in svoje radodarno srce, kakor mu jih je izkazovalo do sedaj pod njegovim starim imenom ter ga s tem vspodbujalo na njega vzvišenem stremljenju, da bo isto moglo enkrat zapeti z našim nepozabnim Vodnikom:

Napoleon kliče „Ilirija“ vstan,
Svobodnosti tvoji napočil je dan.

Ustanovni odbor pevskega društva „Ilirija“ pri sv. Jakobu v Trstu.

Pred porotnim sodiščem.

Včeraj se je vršila kazenska razprava proti 42-letnemu Antonu Vitez, doma iz Doline, ter njegovi 33-letni ženi Antoniji, rojena Pobega, in 37-letnemu čevljarju Ivanu Tul. Anton Vitez in Ivan Tul sta bila tožena zločinca zavratnega umorstva, a Antonija Vitez sokrivde na istem zločinu. Razpravi je predsedoval podpredsednik deželnega sodišča vit. pl. Nadamlenzki; votanta sta bila sodni svetovalec Crusiz in sodni tajnik Parisini. Obtožbo je vzdrževal namestnik državnega pravdnika dr. Pangrazi, a branitelji so bili: za toženca Antona Viteza odv. dr. Puecher, za Ivana Tula dr. Gasparini, a za Antonijo Vitez dr. Robba.

Evo dogodka, radi katerega so morali toženci odgovarjati: Dne 17. dec. minolega leta zjutraj so v desnem jarku ob cesti, ki vodi od „orehov“ do Ospa našli mrtvega nekega Andreja Prašeljina. Ležal je na zobeh v blatu in dognalo se je, da je umrl vsled zadušenja. Na vratu je pa bil opraskan, kakor bi ga bil kdo tiščal za vrat. Iz tega so sklepali, da ga je moral kdo vreči v jarek in ga tam — držeči ga za vrat — tiščati v blato dokler je izdahnil. Po teh konstatacijah je sum takoj padel na zakonska Vitez in na Tula, ki je bil v prijateljskih odnosih z njima. Prašelj je bil namreč dne 26. marca l. 1902. sklenil z Antonijo Vitez pogodbo za dosmrtni užitek. Ker pa zakonska Vitez nista tako ravnila z njim, da bi bil zadovoljen, ker je moral trpeti glad in ker — kakor je on trdil — sta ga bila skušala zastrupiti, je on z ulogo na okrajno sodišče v Kopru zahteval — in to na podlagi neke točke omenjene pogodbe — naj se Antonijo Vitez obsodi, da mu mora, poleg stanovanja, mesto hrane in obleke, dajati K 1. — na dan. Vspeh te Prašeljnovе tožbe, je bil, da je bila Antonija Vitez obsojena plačevati Prašeljinu zahtevano krono na dan. Na podlagi teh podatkov se je sklepalo, da sta na umorstvu Prašeljina gotovo kriva zakonska Vitez. Najprej je bil aretovan Anton Vitez, a kmalu za tem je bil aretovan tudi Tul. Dočim je Vitez v preiskavi trdovratno trdil, da je šel dne 16. decembra spat že okoli 6. ure in pol, je Tul priznal, da sta šla on in Vitez nasproti Prašeljinu. Po tem priznanju, je bilo vse drugo samo ob sebi razumljivo. Državno pravdnštvo ju je torej tožilo radi zločina zavratnega umora, a tožilo je Antonijo Vitez radi sokrivde na tem zločinu, ker je bilo njej največ ležeče na tem, da Prašelj izginje.

Ker toženci ne znajo drugo, nego slovenski, je razpravi prisostvoval kakor tolmač sodni avskultant dr. Cink. Toženec Vitez je trdovratno trdil, da se on ni udeležil umorstva. Trdil je tudi, da on ni imel nikakega vzroka, da bi sovražil pokojnega Prašeljinu. Pač pa da je istega sovražil Tul. No, ta poslednji je pa na razpravi povedal, da je Vitez sam tiščal Prašeljinu v vodo, ki je bila v jarku.

Razprava je bila prekinjena ob 2. uri in pol popoldne in je nadaljevala od 5. ure in pol do blizu 9. ure zvečer. Okoli 9. ure zvečer je bila pa zopet prekinjena in nadaljuje danes.

Znanost je dokazala, da potrebuje človeški organizem, izlasti dokler je v razvoju, zadostno množino tolsče in da je dobro delovanje jeter odvisno v veliko večji meri od tolsče nego pa od njihovih tajnih lastnosti. Zadostno hranjenje z maščobo ima zelo velik upliv na rast. Posebno je to važno za živčevje, kar so očitno dokazale najnoveje raziskave. Žal, so zelo drage živalske maščobe, kakoršne izza davnih časov rabijo v severnih krajih in jih deloma tudi ni lahko rabiti. — Radi tega je za vsako gospodinjstvo velika dobrota maščoba „CERES“, ki se prideluje iz najtinejših kokosovih orehov. S tem se je na dober in cenen način vsestransko odpomoglo v gospodinjstvu.

Gospodarsko.

Novo 5% rusko državno posojilo.

Subskripcija se bo vršila dne 26. aprila 1906. Tozadevne obligacije se bodo obrestovale s 5%, od nominalnega zneska, kuponi bodo dospeli 1. maja in 1. novembra vsakega leta. Prvi kupon bo plačljiv 1. novembra t. l.

Posojilo se amortizira v 40 letih z nominalnim zneskom počeni od leta 1917., do katerega časa ne sme ruska vlada posojila niti odpovedati, niti konvertirati, tako, da bodo imeli posestniki posojila do tega leta zagotovljeno obrestovanje denarja s 5.6% in po izteku obrestovanja se kurzni dobiček od 12%.

Novo 5% državno rusko posojilo je prosto vseh ruskih davkov ter se bo vsprejemalo od vseh državnih ruskih blagajin kakor kavcija kupčijskih stvarih: z dospelimi kuponi in izrebanimi obligacijami bo možno plačati carino v polni vrednosti.

Od 5% ruskega državnega posojila v znesku K 2.133.000.000 odpade na avstro-ogrsko subskripcijo Nom. K 156.420.000 t. j. 330.000 komadov a nom. K 474. — ter bo ta del posojila na dunajski borzi uradno notiran.

Subskripcijski kurz znaša 88% od nominalne vrednosti t. j. K 417.12 za vsako obligacijo po K 474. — prištevis 5%, obresti od 1. maja do dneva prevzetja.

Pri subskripciji je treba plačati 10% od subskribiranega nominalnega zneska bodisi v gotovini, bodisi v vrednostnih papirjih.

Prideljene obligacije morajo se vplačati v sledečih obrokih:

1. maja 1906. 22% — K 104.28 za 1 obligacijo + K 0.230 za obresti
16. julija 1906. 22% — K 104.28 za 1 obligacijo + K 1.234 za obresti
15. sept. 1906. 22% — K 104.28 za 1 obligacijo + K 2.205 za obresti
15. okt. 1906. 22% — K 104.28 za 1 obligacijo + K 2.639 za obresti

Skupno K 417.12

Od 15. maja t. l. naprej ima vsak subskribent pravico prideltene mu obligacije takoj poplačati, v katerem slučaju se računajo tekoče obresti samo do dneva plačila.

Po prevzetju kosov povrne in računa se s. č. vložena kavcija.

Prideljeni znesek naznani se subskribentom kakor hitro možno po izvršeni subskripciji. Dobi-li subskribent manje, nego je subskribiral, tedaj se mu povrne dotični del položene kavcije.

Komadi imajo se prevzeti tam, kjer se je posojilo subskribiralo.

Prijave sprejema „Jadranska banka“ v Trstu, ulica Nicolò Macchiaveli 26, kjer se dolerajo brezplačno tozadevne prijave tiskovine in nadaljna pojasnila.

Jadranska banka nam poroča dalje: Opozorjamo občinstvo ponovno, da „Jadranska banka“ tu, ki je dobila direktno udeležbo na tozadevnem sindikatu, vsprejema že danes subskripcije prijave pod originalnimi pogoji. Tozadevni prospekti in prijave tiskovine dolerajo se brezplačno pri blagajni „Jadranske banke“, Via Nicolò Machiaveli št. 26, I. nadstropje.

Novo rusko posojilo, ki je vseh ruskih davkov prosto, nudi pri subskripcijem kurzu od 88% kmalu 6%no obrestovanje naložbe denarja in pričakuje se splošno, da bo avstrijski sindikat pripadajoči znesek od 156.000.000 večkrat podpisan.

Darovi.

Za možko podružnico sv. Cirila in Metodija so darovali pri krstu Marice Milič na Proseku, gg. Milič, Cibic in Verša K 524. Mlečna hvala!

Razne vesti.

Zavarovalnine v San Francisku. Neki nemški list je priobčil nastopno statitiko: Inozemske banke so imele v San Francisku 365.703.000 dolarjev, ameriške pa 476.627.000. Med inozemskimi je tudi mnogo nemških in avstrijskih.

Diplomacija, zbrana v Algecirasu. Kakor poroča neki španski list, v razne kraje Evrope odposlala brzojavnim potom 1.982.382 besed. Največ se je brzojavilo dne 22. januarja, namreč 50.000 besed.

400-letnica cerkve sv. Petra v Rimu. Dne 18. t. m. je minulo 400 let, kar je bil položen temeljni kamen za današnjo cerkev sv. Petra v Rimu. Neko pismo papeža Julija II. od 27. marca 1506 pravi namreč, da je papež odredil, da se dne 18. aprila uloži temeljni kamen cerkve. Graditelj cerkve je papež imenoval Bramanteja.

Kako visoko meče Vezuv pepel. Neki italijanski inženir piše, da je Vezuv dne 14. aprila metal pepel 4300 metrov nad morsko gladino, torej 3064 metrov nad žrelom. Leta 1893 je bil najvišji vrhunec Vezuva visok 1316 metrov, sedaj je visok samo 1235 metrov; njegova višina se je torej znižala za 81 metrov.

Nove poštné znamke za Bosno. S 1. avgustom t. l. bodo v Bosni in Hercegovini uvedene nove poštné znamke, ki bodo razstavljene tudi na londonski razstavi. Izdane bodo v vrednosti od 1 stot. do 5 kron. Znamke po 5 K bodo nosile podobo cesarjevo, druge pa bodo imele slike raznih krajev Bosne in Hercegovine.

Kje se pije največ piva? Po severnih krajih se pije več piva, nego pri nas. Posebno se odlikujejo v tem neka nemška mesta. V Monakovem, v glavnem mestu bavarskem, prihaja na vsakega prebivalca na leto 566 litrov, v Frankobrodu po 428, v Norimberku 321, itd. Tudi Čehi pijejo precej piva. V Pragi ga spiije povprečno vsaki prebivalec po 172 litrov. — Na Dunaju ga spiije povprečno vsaki prebivalec 172, v Budimpešti pa 51 litrov na leto.

Kako dolgo živi človek. Neki angleški zdravnik, ki se je dlje časa bavil z vprašanjem, kako dolgo da človek živi, je prišel do zanimivih podatkov. Od prebivalstva na zemlji, ki se ga šteje nad 1515 milijonov duš, umira na dan 91.550 ljudi, na uro 3815, na minuto 63, ali po 1 človek vsako sekundo. Izmed 100.000 ljudi doživlja po eden 100 let, od 500 po eden 90 let, od sto po eden 60 let.

Potres v Italiji. Iz Florence poročajo od 21. t. m.: Listi poročajo, da je bil danes od 7. do 11. ure dopoldne v pokrajini Siena, izlasti v Poggibonsi, Castel Fiorentino in Collevaldesa, čuti več potresnih sunkov. V zadnjem kraju je bilo poškodovanih več hiš.

Bombo vlovil z rokama. Iz Kotovica javljajo: Na polkovnega poveljnika grofa Kellerja je bila v Kališu vržena bomba, ki jo je po isti vlovil z rokama in se tako rešil.

Novi norveški novci. V nekoliko dneh pridejo v promet novi norveški novci, ki bodo na eni strani imeli začetne črke kralja Haakona, na drugi pa norveški grb.

Koledar in vreme. Danes: Jurij, mučenec; Jurislav; Rusa. — Jutri: Klet, papež; Tugomir; Kita. — Temperatura večeraj: ob 2. uri popoldne + 17° Celsius. — Vreme večeraj: nestanovitno. !!

Brzojavne vesti.

Potresna katastrofa v S. Franciscu.

OAKLAND 23. Skupščina delegatov zavarovalnih društev je izjavila, da bodo zavarovalnine izplačane le v onih slučajih, v katerih so zavarovalnice glasom tozadevnih polic obvezane v plačilo.

SAN FRANCISCO 23. V minoli noči je zamogel na obrežni strani priti v mesto prvi vlak Southern Pacific Railway, dosepeši iz Los Angeles in San José. Vlaki odhajajo in prihajajo sedaj relativno v redu.

LONDON 23. „Daily Mail“ poroča iz San Franciscu, da je panika med prebivalstvom ponehala in da je požar pogasen.

Doslej ni možno še natančno preračunati škode, ki sta jo provzročila potres in požar. Dve tretjini mesta je uničil požar. Tehniki računajo, da je ogenj provzročil na poslopjih nad dvesto milijonov dolarjev škode, poleg tega je zgorelo premoženje, vrednih okoli 100 mil. dol.

NEW-YORK 23. General Founston je objavil uradno poročilo, v katerem pravi, da je bilo doslej konstatirano, da je v San Franciscu in okolici našlo smrt okoli 10.000 oseb.

SAN FRANCISCO 23. Do večeraj je bilo pokopanih 500 mrtičev. Še vedno ni možno točno preračunati, koliko ljudi da je izgubilo življenje. Gmotno škodo cenijo zavarovalni cenilci na 300 milijonov dolarjev, od katerih bodo zavarovalnice trpele polovico. Mnogo ljudi odstranjuje razvaline ter popravljajo kanalizacijo vode in plina. Zdravstveno stanje med prebivalstvom je izredno dobro.

Novi minister za Hrvatsko.

BUDIMPEŠTA 23. „Pester Lloyd“ poroča: Novoimenovani minister za Hrvatsko Geza Josipovics bo v četrtek zaprisežen. Radi tega se ministerski predsednik dr. Wekerle poda na Dunaj, kjer pride najbrž v stiko z ministerskim predsednikom baronom

Gautschem glede vprašanj, ki se tičejo Avstrije in Ogrske.

Srbska skupščina odgodjena.

BELIGRAD 23. Danes zjutraj se je sestala skupščina. Ministerski predsednik je priobčil, da je ministerstvo demisioniralo, nakar je bila skupščina do sestave novega ministerstva odgodjena.

Rešeni rudarji iz Courrieresa v Biarritzu.

BIARRITZ 23. Rešeni rudarji so dospeli danes predpoludne semkaj. Žnjimi sta prišla tudi dva rudarja, ki sta ponesrečila na dan katastrofe.

Eksplzija v rudniku.

TRINIDAD (Colorado) 23. (Reuterjev biro). Včeraj se je v rudnikih koloradske premogovne in železniške družbe pripetila eksplozija premogovnega prahu. Ubitih je bilo 22 delavcev, večinoma Indijancev in Japoncev.

Odkritje spomenika kralja Alberta.

DRAZDANE 23. Predpoludne je bil na trgu pred kraljevo palačo v prisotnosti kraljeve rodbine slovesno odkrit spomenik kralja Alberta.

Voditelj pravosodnega ministerstva.

KARLOVE VARI 23. Voditelj pravosodnega ministerstva sekijski svetovalec dr. Klein, je danes predpoludne odpotoval na Dunaj.

Katoliška cerkev in šola pogoreli. Pet oseb zgorelo.

HALLE 23. V Torgavu je v soboto požar uničil katoliško cerkev in šolo. Dve redovni sestra in trije otroci so našli v plamenu smrt. Šest otrok, ki so se zastrupili z dimom, so morali odvesti v bolnišnico. Dva sta v smrtni nevarnosti in bosta težko okrevala.

Vezuv.

RIM 23. Profesor Matteucci je brzojavil „Agenciji Stefani“: V minoli noči so bili toliko Vezuv, kolikor tudi seismografični instrumenti observatorija zelo mirni. Iz žrela se dvigajo belkasto-rjavi pari, ki jih semtertja spremlja pesek. Radi dežja in megle nisem danes zamogel dospeti do žrela.

Štrajk.

PRAGA 23. V Kraljičinem Gradcu je izbruhnil štrajk skoraj v vseh predilnicah, ker zahtevajo delavci povišanje plače. En del od 4000 delavcev, je pričel štrajkati že v petek, drugi v soboto, ostali del pa danes zjutraj. Podjetniki odklanjajo zahteve delavcev ter nočejo stopiti v pogajanja s štrajkovci. Skušala je posredovati politična oblast, toda doslej brezuspešno. Za vzdrževanje reda je bila iz Jožefovega odposlan v Kraljičin Gradec batalijon pehote.

Olimpijske igre.

ATENE 23. Danes je kralj Jurij v navzočnosti ogromne množice ljudi na slovesen način otvoril olimpijske igre. Vsa grška in inozemska društva so defilirala pred kraljem. Svečanosti je prisostvoval tudi angleški kralj Edvard.

Dogodki na Ruskem.

EYDTKUHNEN 23. V malem ruskem obmejnem mestecu Pilwiszki je včeraj izbruhnil požar, ki je upepelil 35 poslopij. Mnogo rodbin je brez strehe.

Trgovina.

Borzna poročila dne 23. aprila.

Tržaška borza.

Napoleoni K 19.16—19.18, angleške lire K — do —, London kratak termin K 240.45—240.65, Francija K 95.80—95.95, Italija K 95.75—95.90, italijanski bankovci K —, Nemčija K 117.32—117.50, nemški bankovci K —, avstrijska enotna renta K 99.55—99.85, ogrska krona renta K 95.57—95.05, italijanska renta K —, kreditne akcije K 657.——689.—, državne železnice K 684.——686.—, Lombardi K 124.—126.— Lloydove akcije K 700.—710.— Srečke Tisa K 331.75—336.75, Kredit K 496.—do 483.—, Bodenredit 1890 K 302.—310.—, Bo-

denredit 1889 K 302.—310.—, Turške K 150.50 do 152.50 Srbske — do —

Dunajska borza ob 2. pop.

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	101.10	101.15
„ „ srebri	101.10	101.10
Avstrijska renta v zlatu	117.95	117.95
„ „ v kronah	99.60	99.60
Avstr. investicijska renta 3 1/2%	90.70	90.70
Ogrska renta v zlatu 4%	114.70	114.25
„ „ kronah 4%	95.70	95.85
„ „ 3 1/2%	86.80	86.60

(Dalje na IV. strani)

Tujci v hotelu „BALKAN“.

Na novo so došli dne 23. aprila:

Stepan Fabac, kleparski obrtnik, ZAGREB; Teodor Vernik, knjigovodja, LJUBLJANA; Karol Polzel, trg., GRADEC; Josipina Czokally, c. kr. uradnica, DUNAJ; Mat. Pekarek, trg., DUNAJ; Ivan Sisto, trg., BENETKE; Maj. Strobeuz, uradnik, BUDIMPEŠTA; A. dr. Czerwinka, zdravnik, PRAGA; Marija Margarethe, filosofinja, DUNAJ; Josip Weber, filosof, DUNAJ; Matija Dolničar s soprogo, gostilničar, TRBOVLJE; Wilhelmina Marija Hienl, zasebnica, DUNAJ.

POSILANO.

Pevskemu zboru Bratovščine sv. Cirila in Metodija so ob novem letu darovali sledeči gg.: Zafred A., Prele A. po 4 K in Kosić M. 2 K, kar je v glavnem izkazu po neljubi pomoti zaostalo, kar naj dotični gg. blagohotno oprosté.

Odbor.

Podgradska posojil. in hranilnica.

Vabilo

na

redni občni zbor

ki se bo vršil

v četrtek, 3. maja t. l. ob 2. uri pop. v zadržni pisarni v Podgradu.

DNEVNI RED:

1. Poročilo starešinstva.
2. Poročilo nadzorništva.
3. Potrjenje računov za leto 1905.
4. Določitev odškodnin in dail v zmislu § 20. zadr. pravil.
5. Izvolitev starešinstva, nadzorništva in razsodstva.
6. Poročilo Zvezinega revizorja iz Celja.
7. Eventuelni predlogi.

PODGRAD, dne 19. aprila 1906.

Starešinstvo.

O p a z k a. Ako bi ob določeni uri ne bi bilo zastopano v zmislu § 49 zadržnih pravil zakonito stevilo zadržnikov, obdržaval se bo drugi občni zbor v istem kraju, z istim dnevnim redom, isti dan ob 3. uri popoldne, kateri sme brezpogojno sklepati.

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 52. A (lastna hiša).

ZALOGA:

PIAZZA ROSARIO (šolsko poslopje).

Cene, da se ni bati nobene konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Ilustrovan cenik brezplačno in franke

Sprejemajo se vsakovrstna dela in po posebnih načrtih.

Ilustrovan cenik brezplačno in franke

Tovarna pohištva

RAFAEL ITALIA

Velikansko skladišče in razstava

pohištva in tapetarij

TRST

ulica Malcanton št. 1

po zelo niskih cenah.

Serravallo-vo železnato kina vino

za bolehe otroke in rekonvalescente.

Provzroča voljo do jedi, utrjuje želodec in ojačuje organizem.

Priporočeno od najslovejših zdravnikov v vseh slučajih, kadar je treba se po boleznih ojačiti.

Odklikovano s 16 kolajnami na raznih razstavah in z nad 3000 zdravniškimi spričevall.

I. SERRAVALLO

Trst.

Akcije nacionalne banke 1645. — 1644. —
Kredit: akcije 685.50 685.50
London, 10. list. 240.30 240.32
100 državnih mark 117.27 117.25
50 mark 23.44 23.44
20 frankov 19.14 19.15
100 ital. lir 95.80 95.80
Cesarski cekini 11.32 11.32

Parizka in londonska borza.
Pariz: (Sklep.) — Francoska renta 98.67.
italijanska renta 105.10, španski exterior 93.70,
akcije otomanske banke 641 —. Menjice na London
251.15.

Pariz: (Sklep.) Avstrijske državne železnice
— Lombardi 134. — unificirana turška renta 92.70
avstrijska zlata renta 98.50, ogrska 4% zlata renta
56.40, Landerbank —, turške srečke 143.25, pa-
riška banka 15.60, italijanske meridionalne akcije
785. —, akcije Rio Tinto 16.49. Nepravilna.
London: (Sklep.) Konsolidiran dolg 90. 1/2
srebro 30. 3/4, Lombardi 5. 1/2, španska renta 93. —, ita-
lijanska renta 104. 1/2, tržni diskont 3 1/2, menjice na
Dunaju —. Stalna.

Tržna poročila 23. aprila.
Budimpešta. Pšenica za april K 16.56 do
K 16.58, rž za april K — do —, vsa za april
od K 15.88 do 15.92, koruza za maj K 13.48 do K 13.50.
Pšenica: ponudbe in poprašenje srednje,
tendenco mrtva. — Prodaja: 14.000 meterskih stot.,
za 5 do 10 stotink nižje. — Druga žita nespreje-
njeno.

Hamburg. (Sklep pop.) Kava Santos good
average za maj 38 1/2, a. s. s. p. 39 —, za de-
cember 39 1/2, za marec 40 1/2. Stalna. — Kava Rio
navadna loco 38—40, navadna celna 41—42, na-
vadna dobra 43—44.

Hamburg. (Sklep.) — Sladkor za aprila
16.90, za maj 16.90, zmanec junij 17. —, za julij
17.15, za avgust 17.30, za september 17.40. — Stalna.
Vreme: oblačno.

Havre. (Sklep.) Kava Santos good average za
tekoči mesec 48.75, za julij 48. —.

New-York. (Otvorjenje.) Kava Rio za bo-
doče dobave. Stalna, nespremenjena.
London. Sladkor iz repe surov 8 1/2, 8h
Mirno.

Pariz. Rž za tekoči mesec 15. —, za julij
15.50, za maj-avgust 15.75, za julij-avgust 15.75 (mirno).
— Pšenica za tekoči mesec 23.90, za maj 23.85,
za maj-avgust 23.65, za julij-avgust 23.45 (mirno).
— Moka za tekoči mesec 30.70, za maj 30.60, za
maj-avgust 30.65, julij-avgust 30.70 (mirno).
— Repično olje za tekoči mesec 57.75, za maj 57.75,
za maj-avgust 58. —, za sept.-dec. 59.10 (mirno).
— Spirit za tekoči mesec 40. —, za maj 40. —, za
maj-avgust 40. —, za september-dec. 36. 1/2 (mirno).
— Sladkor surov 88° usn nov 22 1/2 — 22 3/4 (mirno)
bei za tekoči mesec 25 1/2, za maj 25 1/2, za maj-
avgust 26. 1/2, za oktober-januar 27 1/2 (mirno), ra-
finiran 56.50—57. —. vreme: deloma oblačno.

MALI OGLASI.

Mali oglasi računajo se po 3 stot. besede;
masnотiskane besede se računajo enkrat
več. Najmanjša pristojbina 40 stotink.
Plača se takoj.

Kdor izven Trsta pismeno naroči kak „MALI OGLAS“, naj
pošlje denar v naprej, ker drugače ne bo njegov oglaš objavljen,
če si oseba poznana Upravi lista.
Tarifa je natisnjena na čelo „MALI OGLASOV“ in vsako
takšno preračun, koliko mu je plačati s tem, da prešteje besede.
Oglase treba natisniti na „INERATNI ODELEK“ „Edinosti“.
Na vračanje potom pisem bo dajal „INERATNI ODELEK“.
Informacije edino le, če bo pisma priložena znakom za odgovor.

Mebirana soba s prostim vhodom se odda
v ulici Belvedere št. 57. 459

Proda se nova hiša s 3 prostori v jako le-
pem kraju v Rojšanu, začetek škola-
sante. Naslov v Tiskarni „Edinosti“. 463

Delavec se išče za dela na polju in v klet
ter za vožnjo s konjem. Naslov pove
„Edinosti“. 461

Krčma „Al Trifoglio“ (ulica B. v. e. e.
št. 7) Toči se
istrsko, vipavsko in dalmatinsko vino. Dober krogi-
teran. Izvrstna kuhinja. Priporoča se sl. občinstvu
Katarina Vatovec.

Išče se služkinja koja bi bila sposobna
za vsa hišna opravila.
Plača dobra. Naslov pove „Ineradni oddelek Edi-
nosti“. 458

Postena oseba ki govori slovensko in
italijansko, s kavejo tisoč
kron, išče se, da se jej poveri novo zalogo vina v
Postojni. Ponudbe na Catina Parentina Via Fon-
tanone 15 — Trst. 459.

Pisalna miza rabljena, a v dobrem stanu,
ako možno starega sistemaz
mnogimi predali, se vkupi. Ustmene ponudbe „Inse-
ratnemu uradu Edinosti“. 621

Družina sestojeca iz moža, žene in otroka, išče
za poletje mebirano sobo v Miljah ali
pri sv. Roku, in sicer s kuhinjo ali prosto vporabo
kuhinje, ako možno z malim vrtom, bodisi tudi pri
kmečki družini. Ustmene ponudbe ali pismene pod
„Kopeli“ „Ineradni urad Edinosti“.

Blagajna v dobrem stanu se išče. Naslov pr
„Edinosti“.

Gostilna „Alla Costanza“ (Via
Nuova
št. 18) Toči se vsakovrstna vina, posebno pa kraški
teran. Sriporeca se sl. občinstvu Henrik Kosič.

Ne ženi se!

Brez knjige o zakonu (Buch über die Ehe)
od dra. RETAU z 39 podobami, namesto
K 3 le K 1.25. — Vollständiger Ratge-
bar od dr. med. HERZOGA z mnogimi
slikami, mesto K 6 le K 3. — Liebe und
Ehe ohne Kinder od dr. ERNESTA
s podobami le K 2. — Vse te tri krasno ve-
zane knjige skupaj le K 5.50 je dobiti
franko proti predplačilu oziroma poštnemu
podvzetju pri A. GUNTHER, Versand-
haus in Nachtlös 10 Post Hönnebach,
Deutschland.

Vsak član ima po preteku petih let
pravo do dividende.

Vosek Exelsior
za svetliti parkete
Kremo Exelsior za čevlje
ste ju že poskušali?
Neprekosljivo!
Dobiti je posad.
Tovarna voška za svetliti
Escher & Dal Seno
TRST — ulica Giulia 76 — TRST

Dr. Fran Korsano
specijalist za sifilitične kožne bolezni itd.
se je povrnil in prevzel
svoj ambulatorij.
Sprejema od 12. do 1. in od 4. do 5. pop.
TRST — ulica Sanità št. 2, I. n. — TRST

Velika zaloga
oglja za peč
Trst, ulica Carpison št. 10
Daniel Pillin
Telefon 1306/241 Telefon 1306/241

Mehanična delavnica
Alarik Lantschner
zapriseženi cenitelj
TRST — ulica Geppa št. 12
Ekzkluzivno zastopništvo in
zaloga svetovnoznane tovarne
koles (bicikljev in motocikletov)
„Styria“ tvrdke Joeh. Fuch
& Co. v Gradcu, kakor tudi
tu- in inozemskih trdk veliko zalogo pritliklin
Zaloga in vpeljava električnih zvoncev
Sprejme kakoršno si budi popravo v svoji stroži.

FREDIN
Zahtevajte le
SELLE & KARY-je
najboljše sredstvo za
čistiti vsako fino ru-
meno ali črno obuvalo
Najbolj se priporoča
za Boxcalis, Oscaria,
Chevreaux in laki-
rane čevlje.
DUNAJ, XIII.

5 kron in več zaslužka na dan!
Iščejo se osebe obeh spolov, ki bi pletle na naših strojih prirost
hitro delo vse leto doma — Ni treba znati ničes venost
škodi nič in blago prodamo mi.
— Družba pletilnih strojev za domače delavce —
Thomas H. Whittick & Co.
PRAGA, Petrákové náměstí 7-156 — TRST, ulica Campanile 13-15.

Čas je denar =
tako misli skrbna gospodinja, ki rajši
kupi izborne testenine ŽNIDERŠIČ
& VALENCIČ a, nego da bi trkala
zlati čas z izdelovanjem.

C. VECCHIET
ZLATAR
TRST - Corso št. 47 - TRST
Bogati izbor zlatanine, srebrnine, dragocenosti in žepnih ur.
Kupi in zmenjuje staro zlato in srebro z novimi predmeti.
Sprejema naročbe in popravlja vsakovrstno zlatenino,
srebrnino in žepne ure.
Gene zmerne.

„Slavija“
vzajemna zavarovalna banka v Pragi. — Rezervni fond 31,865.386/80 K, izplačane odškodnine: 82,737.159/57 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države s vseskozi slovansko-narodno upravo.
Vsa pojasnila daje:
Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12

Mejnarodno spedijsko posredovanje
Caro & Jellinek
Trst ul. Romagna št. 2 Trst.
TELEFON št. 1627
Podružnice: Dunaj, Budapešt in
Lvov.
Zastopstva na vseh glavnih trgih
tu- in inozemstva.
Se priporoča za preakrbljenje
seljenj od zaprtimi blazinjenimi vo-
zovi za pohoštvo toli v mestu koli
v tu- in inozemstvu.
Pakovanje za prevoz po morju.

Posebno ugodni pogoji za vojaške osebe in
državne uradnike.
Posiljanje vsake vrste po stalni nizki prevoznini.
Proračuni brezplačno.

Avtorizirana mehanična delavnica
za
inštalacije plina, vodovodov in to-
varna aparatov za acetilenski plin
zapriseženega izvedenca
JOSIPA JESCH
TRST, ulica dei Gelsi št. 7
Koncesionirana od c. kr. namestništva v Trstu
Izvršila je že preko 200 inštalacij.

Velika zaloga koles (bicikljev)
Germania in Nazionale
koles na bencin (motociklet) RÖSSLER & JAUERNIG
pri kolesih in motocikletih potrebnih pritliklin
mehanična delavnica — kolesarska šola
GIUSEPPE EGGER
TRST — Piazza della Caserma št. 3.

Odhajanje in prihajanje vlakov
Odhod s postaje južne železnice v Trstu*)

6.07 predp.	B via Cervinjan v Benetke, Rim, Milan, Videm, Pontcho, Čedad in O v Gorin in Ajdovščino.
7.55 "	B na Dunaj, Reko, Budimpešto, Zagreb.
8.25 "	B v Kormin, Videm, Milan, Rim.
8.55 "	O v " " Benetke, zveza na Cervinjan.
9.55 "	O na Dunaj, Budimpešto, Zagreb.
11.50 "	O preko Cervinjana v Videm, Čedad, Benetke, Milan, Ala.
12.30 popol.	O v Kormin in via Cervinjan v Videm in Benetke.
4.25 "	O v Italijo preko Kormina, zveza na Ajdovščino.
5.30 "	B via Cervinjan v Benetke, Milan, Rim in Videm.
6. — "	O na Dunaj, Reko in Budimpešto.
6.35 "	B na Dunaj, Ostende, Reko.
8.10 "	B na Dunaj, Budimpešto, Reko.
8.40 "	B do Kormina se zvezo Cervinjan.
9.25 "	O do Gorice, preko Nabrežine.
11.30 "	O na Dunaj.

Prihod na postajo južne železnice v Trstu.

6.15 predp.	O z Dunaja, Zagreba in Budimpešto.
7.10 "	B z Dunaja, Ostende in Londona.
7.40 "	O iz Kormina preko Nabrežine.
8.30 "	B iz Italije preko Kormina in O iz Cervinjana.
9.25 "	B z Dunaja, Budimpešto, Zagreba, Reko.
10.25 "	O z Dunaja in Reke.
10.38 "	B iz Italije preko Cervinjana.
11.28 "	O iz Italije preko Kormina zveza na Ajdovščino.
4.45 popol.	O iz Kormina in Červinjan pr. Nabrežine.
5.35 "	B z Dunaja, Zagreba in Budimpešto.
7.46 "	O iz Italije preko Kormina in Nabrežine in via Cervinjan.
8.30 "	B iz Italije preko Kormina, Nabrežine, zveza z Ajdovščino.
9.10 "	B z Dunaja, Budimpešto in Reke.
10.45 "	B iz Italije, preko Cervinjana, zveza na Videm in O iz Kormina.

Odhod s postaje državne železnice p i sv. Andreju v Trstu.

5.20 predp.	O v Koper, Buje, Poreč (Istra).
6.30 "	O v Hrpelje, Ljubljano, Dunaj.
8.18 "	B (samo v četrtki v Hrpelje, Pazin, Pula).
8.45 "	O v Hrpelje, Divačo, Rovinj, Pula.
3.25 popol.	O v Koper, Buje, Poreč (Istra).
4.30 "	O v Hrpelje, Divačo, Dunaj, Rovinj, Pula.
7.05 "	O v Koper, Buje (Istra).
7.43 "	B v Pula, Divačo, Beljak, Dunaj.
Ob nedeljah in praznikih:	
2.29 popol.	O v Divačo, Hrpelje in vmes ležeče postaje.

Prihod na postajo državne železnice pri sv. Andreju v Trstu.

8.30 predp.	O iz Buj in Kopra (Istra).
9.35 "	O iz Pule, Rovinja, Divače, Dunaja.
11.25 "	O iz Hrpelje, Divače, Ljubljane, Dunaja.
12.25 popol.	O iz Poreča, Buj, Divače Dunaja.
7. — "	O iz Pule, Rovinja, Divače in Dunaja.
9.50 "	B iz Pule, Rovinja, Divače in Dunaja.
10.15 "	O iz Poreča, Buj, Kopra.
Ob nedeljah in praznikih:	
9.25 popol.	O iz Divače, Hrpelje in vmes ležečih postaj.

*) Opazka. B = brzovlak. O = običajni vlak

ELEKTRIČNA ŽELEZNICA
TRST - OPČINA
Iz Opčin prvi odhod . . . 6.20 predp.
zadnji . . . 9.07 popol.
Iz Trsta prvi odhod . . . 7. — predp.
zadnji . . . 9.56 popol.
O lepem vremenu odhajali bodo vlaki s trga Caserma: ob delavnikih vsakih 24 minut od 2.44 popol. do 5.56 popol.; ob praznikih vsakih 24 minut predpoi. in vsakih 12 min. od 2.20 popol. do 5.08 popol.

Električno vpeljavo
izvršuje
Franjo S. Dalsasso
TRST
ulica S. Spiridione št. 6.

Najfinejše
namizno in jedilno olje
se vdobi pri
narodni zalogi olja
Trg Barriera št. 3. Ivan Millonig, lastnik

Najzdraveje namizno vino je
Kraški Teran
Edina izključna zaloga.
GIOV. SIVITZ
ulica Nicoló Machiavelli št. 30
Telefon 1007.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah.
Škode cenjuje takoj in najkrajnje.
Uživa najboljši sloves, koder posluje.
Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občnokristne namene.